

BŁĘDY POPEŁNIANE PRZEZ INWESTORÓW W PRZYGOTOWANIU DOKUMENTACJI INWESTYCYJNEJ W ZAKRESIE PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA .

Jolanta Tyka

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach
Katowice 8 grudnia 2014r

Prawo

- Ustawa z 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska określa podstawowe zasady ochrony środowiska :
- **zasada zintegrowanego** podejścia wyrażona w art. 5 - Ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być zrealizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów
- **zasada prewencji art. 6 ust. 1** - Kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, wymaga zapobiegania temu oddziaływaniu
- **zasada przezorności art. 6 ust. 2** - Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze

Przepisy

- Ustawa z 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa ooś) określa :
 - **art. 3 ust. 1 pkt. 5** - zakres karty informacyjnej przedsiębiorstwa (KIP)
 - **art.66** - zakres raportu o oddziaływaniu przedsiębiorstwa na środowisko (rooś)
 - **art. 71 i art. 72** – wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- **§ 2 i § 3** rozporządzenia Rady Ministrów z 9.11.2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213 poz.1397 ze zm.)

KARTA INFORMACYJNA PRZEDSIĘWZIĘCIA – BŁĘDY

- W **2013r.** zweryfikowano **1007** KIP :
 - **605** KIP spełniało wymagania ustawy ooś
 - **402** KIP wymagały wyjaśnień i uzupełnień

- W III kwartale **2014r.** zweryfikowano **547** KIP:
 - **329** KIP spełniało wymagania ustawy ooś
 - **218** KIP wymagało wyjaśnień i uzupełnień

CHARAKTER KARTY INFORMACYJNEJ PRZEDSIĘWZIĘCIA – PODSTAWY WYDANIA DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Wyrok WSA w Łodzi z 10.10.2013r IISA/Łd 679/13

- 1.Karta informacyjna przedsięwzięcia nie stanowi dokumentu urzędowego w świetle art. 76 § 1 k.p.a., nie może też stanowić jedyne źródła materiału faktycznego sprawy, w celu ustalenia prawdy obiektywnej.
- 2.Niedopuszczalne jest orzekanie przez organy administracji publicznej w sprawach dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wyłącznie w oparciu o niezweryfikowane wnioski, zawarte w sporządzonych na zlecenie inwestora opracowaniach.

KARTA INFORMACYJNA PRZEDSIĘWZIĘCIA – BŁĘDY

- ❖ nieprawidłowo przeprowadzona kwalifikacja planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko
- ❖ nieprawidłowości w opisie stanu faktycznego oraz w opisie zamierzenia
- ❖ często stosowany zapis „nie dotyczy” w odniesieniu do wskazanych wymagań ustawy ooś, to za mało
- ❖ opis przewidywanej ilości wykorzystywanej wody surowców, materiałów, paliw energii
- ❖ opis rozwiązań chroniących środowisko

KARTA INFORMACYJNA PRZEDSIĘWZIĘCIA – BŁĘDY

- ❖ informacja dotycząca wielkości i rodzaju emisji przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko
- ❖ oddziaływanie transgraniczne
- ❖ wariantowanie przedsięwzięcia
- ❖ nieczytelne załączniki graficzne

Wariantowanie w KIP – przedstawienie wariantów i ich analizy ma podstawowe znaczenie dla oceny oddziaływania na środowisko.

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO

Wyrok WSA w Łodzi z 29.01.2009 r., II SA/Łd 732/08

- W postępowaniu dotyczącym oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia waga dokumentu, jakim jest raport, jest niebagatelna, jako że stanowi on podstawowy dokument, na którym opiera się organ wydając decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy. Tym samym raport winien być rzetelny, spójny oraz wolny od niejasności i nieścisłości.

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- Błędy

- ❖ odnoszenie się do nieaktualnych przepisów
- ❖ nieprawidłowości w opisie stanu faktycznego oraz w opisie zamierzenia inwestycyjnego (brak uwzględnienia przedsięwzięć towarzyszących)
- ❖ brak powiązania z uwarunkowaniami planistycznymi (mpzp)
- ❖ nieprawidłowości w opisie oddziaływań (zbyt ogólny opis oddziaływania, analiza wybiórcza)
- ❖ brak analizy rozwiązań alternatywnych lub nieprawidłowe wariantowanie
- ❖ niedostosowanie działań minimalizujących do zidentyfikowanego oddziaływania

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- BŁĘDY

- ❖ niewłaściwie zdefiniowany zakres przestrzenny analizy
- ❖ ogólne informacje o stanie środowiska, opis bez szczególnego uwzględnienia terenu, na którym bezpośrednio realizowane ma być przedsięwzięcie
- ❖ brak inwentaryzacji przyrodniczej, nieaktualna lub niekompletna inwentaryzacja przyrodnicza
- ❖ inwentaryzacja wykonana nieprawidłowo (m.in. zbyt krótki lub - niewłaściwie dobrany okres badań terenowych, zbyt mały obszar objęty badaniami metodycznymi, wybiórcze badania terenowe np. tylko płazy)

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- BŁĘDY

- ❖ brak opisu metodyki przeprowadzanych analiz (inwentaryzacji, prognozowania, wnioskowania)
- ❖ niewiarygodne dane – materiały źródłowe
- ❖ mylenie działań minimalizujących z działaniami kompensacyjnymi
- ❖ brak map i innych graficznych załączników albo ich nieczytelność
- ❖ przenoszenie kluczowych aspektów ochrony środowiska na późniejsze etapy decyzji (etap ponownej oceny)

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- BŁĘDY –

- ❖ ograniczenie analizy wariantowej na etapie ponownej oceny wyłącznie do ustaleń wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- ❖ brak informacji o planowanej realizacji nowych przedsięwzięć - jako skutku powstania przedsięwzięcia będącego przedmiotem oceny np. wyciąg narciarski-hotele
- ❖ streszczenia oceny w języku niespecjalistycznym nie zawierają odniesienia do wszystkich jego elementów.

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- BŁĘDY

- Błędy formalne:
 - ❖ **niewłaściwy sposób** kwalifikacji przedsięwzięcia
 - ❖ **brak elementów raportu ooś**, o których mowa w art. 66 ustawy ooś
 - ❖ **niewłaściwie określony zakres** przedsięwzięcia - wpływ na sposób ustalania stron postępowania
- Błędy merytoryczne:
 - ❖ **nieprecyzyjność** zapisów w raporcie ooś
 - ❖ **ogólnikowość** zapisów w raporcie ooś
 - ❖ **nieweryfikowalność** zapisów w raporcie ooś
 - ❖ **niewykonalność** zaproponowanych w raporcie ooś działań
 - ❖ **braki merytoryczne i metodyczne** w dokumentacji

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- BŁĘDY

- Zapisy w raporcie o oś nieprecyzyjne, wieloznaczne i nieweryfikowalne :
- zostaną usunięte wszelkie ewentualne szkody wynikające z realizacji przedsięwzięcia
- w okresie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia , w celu zminimalizowania oddziaływania na otoczenie , w tym zdrowie i życie ludzi zostaną zastosowane rozwiązania techniczne i organizacyjne, które ograniczą możliwość wystąpienia szkodliwego oddziaływania związanego z zanieczyszczeniem powietrza, gleby, hałasem i wibracjami na terenie realizowanego przedsięwzięcia wyłącznie do granic , do których Inwestor posiada tytuł prawny
- zaplecze budowy zlokalizowane będzie w znacznej odległości od zabudowy mieszkaniowej
- wykopy pod fundamenty elektrowni zostaną zabezpieczone przed przed możliwością wpadania drobnych zwierząt. Wykopy należy kontrolować.

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO- BŁĘDNY ZAKRES RAPORTU OOŚ.

- Przykład:

Zakres przedsięwzięcia przedstawiony w „dokumencie” nie obejmuje dróg zbiorczych, natomiast na str. ... znajduje się zapis „W pewnych miejscach z pewnością zaistnieje także potrzeba budowy dróg zbiorczych dla dróg, które nie będą miały bezpośredniego połączenia z autostradą.”

(raport ooś)

- Nie jest jasne czy drogi te wchodzą w zakres planowanego przedsięwzięcia oraz czy uwzględniono je przy identyfikowaniu oddziaływań bezpośrednich i pośrednich, innych niż wpływ na krajobraz.

(wezwanie)

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO - NIEPRAWIDŁOWY OPIS ŚRODOWISKA

- Przykład

Faunę obszaru „dokumentu” tworzą pospolite i niezagrożone gatunki zwierząt. Spośród ssaków zaobserwowano pospolite gatunki chronione takie jak kret europejski. Na terenach otwartych spotkać można zająca (szaraka) oraz mysz polną. W miejscach gdzie trasa przecina istniejące ciek wodne występują pojedyncze popularne gatunki płazy chronionych – kumak górski, ropucha zielona i ropucha szara.

(raport ooś).

- Raport ooś w ogóle nie odnosił się do bezkręgowców, które stanowią ważną grupę gatunków, będących przedmiotem ochrony w obszarze.

(wezwanie)

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO – BRAK ANALIZY WARIANTOWEJ

- Przykłady :
 - I. Fragment spisu treści z raportu ooś dla przedsięwzięcia pn. Budowa drogi krajowej
 - pkt. III opis analizowanych wariantów przedsięwzięcia
 - 1) wariant podlegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia tzw. wariant zerowy
 - 2) wariant Inwestora
 - II. Fragment raportu ooś
 - analizując całość walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz przebieg planowanej drogi krajowej wydaje się, że wybór lokalizacji tej drogi nie wymaga poszukiwania innych wariantów jej przebiegu...

RAPORT ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO - BŁĘDY

- W **2013r.** zweryfikowano **220** raportów ooś:
 - **132** ooś spełniały wymagania ustawy ooś
 - **88** ooś wymagało wyjaśnień i uzupełnień

- W III kwartale **2014r.** zweryfikowano **107** raportów ooś:
 - **64** ooś spełniały wymagania ustawy ooś
 - **43** ooś wymagały wyjaśnień i uzupełnień

